

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: I. K.
nar. X
trvale bytem X
zast. JUDr. Bělou Sedláčkovou, advokátkou
sídlem Václavská 2, Brno

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 1. 2021, č. j. X

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně brojil žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 1. 2021, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované X ze dne 6. 10. 2020 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím odňala žalovaná žalobci podle

ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o důchodovém pojištění“ nebo „ZDP“), jakož i s přihlédnutím k čl. 46 Nařízení Rady (EU) č. 883/04 ode dne 6. 10. 2020 invalidní důchod.

2. Podkladem prvostupňového rozhodnutí byl posudek o invaliditě vypracovaný při kontrolní lékařské prohlídce Okresní správou sociálního zabezpečení Brno – venkov (dále také jen „OSSZ Brno - venkov“) ze dne 23. 9. 2020, podle něhož byl žalobce posouzen tak, že již není invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaná v námitkovém řízení nechala vypracovat nový posudek o invaliditě dne 6. 1. 2021, jímž bylo zjištěno, že žalobce již není invalidním dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nejde u něj již o invaliditu prvního stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. a) citovaného zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl stanoven pokles jeho pracovní schopnosti nově pouze ve výši 15 %.
4. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XI. (postižení trávicí soustavy), oddílu E (postižení pankreatu, žlučníku a žlučových cest), položce 1b (chronické postižení slinivky břišní, kdy jsou dyspeptické obtíže, průjemy a bolesti při dietních chybách, lehké snížení stavu výživy a celkové výkonnosti, lehké odchylky v biochemickém a morfologickém vyšetření), přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, pro které se stanovuje procentní míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15 - 25 %. Vzhledem k příznivému nálezu v mimo alkoholových excesech a somatickému nálezu přiměřenému věku, bez závažného duševního či smyslového postižení, bez závažného pohybového postižení lze míru poklesu pracovní schopnosti stanovit maximálně na dolní hranici daného procentního rozmezí, tj. 15 %.
5. Pokles pracovní schopnosti žalobce způsobený dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem byl tedy v rámci námitkového řízení stanoven celkově odlišně, a to pouze ve výši 15 %, a nikoliv 20 %. I přesto, se ale oba lékaři shodli na stejném výsledku, že se nejedná u žalobce o invaliditu žádného stupně. K zániku invalidity došlo od posudkového jednání na Okresní správě sociálního zabezpečení Brno-venkov, tj. od 23. 9. 2020, nicméně k odnětí invalidního důchodu pak došlo v souladu s platnou právní úpravou až od 14. 11. 2020, přičemž poslední výplata důchodu náležela za období od 14. 10. 2020 do 13. 11. 2020.
6. V rámci nového přezkumu zdravotního stavu žalobce pro účely námitkového řízení dospěla lékařka žalované po prostudování veškeré doložené podkladové zdravotní dokumentace, že u něj jde sice nadále o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, nikoliv natolik významný, aby odůvodňoval invaliditu. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je chronická pankreatitida s opakovanými akutními

exacerbacemi při přetrvávajícím abusu alkoholu, naposledy v září 2020, kdy měl žalobce 2,6 ‰ alkoholu v krvi. Po léčbě byl stav vždy zlepšen, s lehkými odchylkami v biochemickém a morfologickém vyšetření. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena podle rozhodujícího zdravotního postižení žalobce dle kapitoly XI., oddílu E, položky 1b, přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Zde je stanovena procentní míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15 - 25 %. Avšak oproti posudku lékařky OSSZ Brno-venkov ze dne 23. 9. 2020 byla volena dolní hranice míry poklesu pracovní schopnosti, a to vzhledem k příznivému nálezu v mimo alkoholových excesech a somatickému nálezu přiměřenému věku, bez závažného duševního či smyslového postižení a bez závažného pohybového postižení. K uplatnění ust. § 3 a 4 téže vyhlášky nebyl nalezen posudkový důvod. Míra poklesu pracovní schopnosti tedy činí 15 % (dolní hranice zvolené položky).

7. Doložené lékařské nálezy k námitkám neobjektivizují takové zhoršení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a komorbidit nebo jiné závažné chronické zdravotní postižení, které by odůvodňovaly ponechání stupně invalidity. Na rozdíl od posouzení lékařky OSSZ Brno-venkov hodnotila lékařka žalované dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti, a to vzhledem k celkovému stavu mimo alkoholové excesy, které jsou léčeny s úspěchem konzervativně. Nicméně v konečném výsledku se s posudkovým závěrem lékařky OSSZ Brno-venkov shoduje, tj. skutečně se u účastníka řízení nejedná o invaliditu žádného stupně. Přiznání invalidity I. stupně v minulosti bylo nadhodnocené, přidružená postižení zdravotního stavu účastníka řízení neměla vliv na pokles pracovního potenciálu.
8. Na základě takto provedeného komplexního přezkumu zdravotního stavu žalobce tedy dospěla lékařka žalované k výsledku, že zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití posudkových kritérií stanovených v právních předpisech, protože byly objektivizovány všechny skutečnosti, týkající se zdravotního stavu nebo funkčních důsledků, významných pro posudkový závěr. Posudkový závěr lékařky OSSZ Brno-venkov ze dne 23. 9. 2020 lze potvrdit, o invaliditu se u žalobce ode dne 23. 9. 2020 nejedná.

III. Žaloba a vyjádření žalované

9. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce uvedl, že podstatou napadeného rozhodnutí byla argumentace žalovaného, že u něj došlo z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu k poklesu pracovní schopnosti pouze o 20 %. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě námitky.
10. Žalobce uvedl, že posudek OSSZ Brno-venkov ze dne 23. 9. 2020 mu nebyl předložen, aby se k němu mohl případně vyjádřit, respektive mu byl chybou správního orgánu zaslán na adresu, na které se již mnoho let nezdržoval, ačkoliv předchozí posudky mu byly žalovaným doručovány správně.

11. Dále žalobce namítal, že nebyl prohlédnut ani u lékaře, který posudek vydal. Nebyl tedy v námitkovém řízení při jednání posudkového lékaře vyšetřen.
12. Napadené rozhodnutí žalobce považoval za nepřezkoumatelné, jelikož se v jeho odůvodnění sice stručně konstatuje, že pracovní schopnost žalobce poklesla pouze o 20 %, s odvoláním na posudek o invaliditě ze dne 23. 9. 2020, avšak nikde v odůvodnění napadeného rozhodnutí ani v posudku samotném se nelze zjistit, jakými úvahami se správní orgán či posudková lékařka při vydání napadeného rozhodnutí řídili.
13. Dále žalobce poukázal na to, že v posudku o invaliditě z roku 2015 (podle něhož byl žalobce uznán invalidním v prvním stupni invalidity) se konstatuje, že pracovní schopnost žalobce se hodnotí ve smyslu kapitoly XI, odd E, položky 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. (míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15 - 25 %), za současného užití ust. § 3 odst. 1 dotčené vyhlášky, kdy v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 %. Ani ze současného posudku, ani z napadeného rozhodnutí (ze dne 28. 1. 2021), které je na něm založeno, však nelze zjistit, proč a na základě jakých úvah či důkazů nebylo rozhodnuto ve věci žalobce stejně jako minule nebo dokonce více v jeho prospěch.
14. K námitkám žalobce byl dne 6. 1. 2021 vyhotoven další posudek o invaliditě. V tomto posudku sice posuzující lékařka konstatovala i jiné obtíže, než uváděli všichni její předchůdci, avšak se k námitkám žalobce opět vyjadřuje velice povrchně stran odůvodnění toho, proč se žalovaný odchýlil od závěrů předchozích lékařů.

IV. Vyjádření žalované a replika žalobce

15. Ve svém **vyjádření** ze dne 12. 5. 2021 žalovaná odkázala na průběh správního řízení. Podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí o námitkách byl **posudek o invaliditě ze dne 6. 1. 2021**, kterým byl potvrzen předchozí posudkový závěr, tedy že žalobce není invalidní podle § 39 ZDP. Žalovaná při stanovení posudkového závěru vycházela především ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře a dalších nálezů odborných lékařů, z nichž dovodila, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole XI., oddíl E položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti na 15 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 cit. vyhl., nezměnila.
16. K námitkám nemedicínské povahy žalovaná uvedla, že není povinností posudkového lékaře konat posudkové jednání s účastí posuzovaného. Výše uvedené platí tím více v podmínkách nouzového stavu. Není pravdivé ani tvrzení o nesprávném postupu žalované ve správním řízení, neboť v řízení ve věcech důchodového pojištění se neaplikuje ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí a zahájení řízení z moci úřední se jim zpravidla neoznamuje. Stran tvrzeného

„úředního cynismu“ žalovaná odkázala na principy důchodového pojištění a uvedla, že zdravotní stav se může měnit oběma směry. S ohledem na závěry uvedeného posudku žalované nezbylo než námitky podané proti prvostupňovému rozhodnutí zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit.

17. Žalovaná navrhl, aby byl vypracován posudek Posudkové komise MPSV k otázce invalidity žalobce. Navrhl, aby soud rozhodl ve smyslu závěrů tohoto vypracovaného posudku.
18. V **replíce** ze dne 23. 6. 2021 žalobce zopakoval to, co již uvedl v žalobě. Ze současného posudku, ani z napadeného rozhodnutí (ze dne 28. 1. 2021), však nelze vyčíst, proč a na základě jakých úvah či důkazů nebylo jakkoliv prokázáno, že by se jeho zdravotní stav zlepšil.

IV. Řízení před krajským soudem

19. V průběhu řízení krajský soud vyžádal správní spis OSSZ Brno – venkov včetně připojené zdravotní dokumentace žalobce a také správní spis žalované.
20. Ze **správního spisu** žalované a OSSZ Brno – venkov vyplývají následující skutečnosti. Rozhodnutím žalované ze dne 19. 11. 2012 vydaném v rámci autoremedury byl žalobci přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ode dne 23. 10. 2012, který činil 4521 Kč měsíčně. Podkladem byl posudek OSSZ Brno – venkov ze dne 22. 8. 2012, podle něhož byl žalobce uznán invalidním v prvním stupni invalidity s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je zdravotní postižení uvedené v kapitole XI., oddílu E, položky 1b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., přičemž horní hranice zvolené položky byla navýšeno o 10 % ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 cit. vyhlášky na výsledný pokles pracovní schopnosti ve výši 35 %.
21. Na základě kontrolního posudku OSSZ Brno-venkov ze dne 31. 7. 2015 byl žalobce uznán invalidním v prvním stupni invalidity s tím, že rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla určena podle kapitoly XI., oddílu E, položky 1b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. s tím, že pokles pracovní schopnosti byl stanoven na horní hranici zvolené položky (25 %) a dále zvýšen podle ustanovení § 3 odst. 1 vyhl. č. 359/2009 Sb. o 10 % na výsledných 35 %. Kontrola byla stanovena za 5 let. Žalobce byl schopen výkonu pracovní činnosti jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti.
22. Na základě kontrolní lékařské prohlídky na OSSZ Brno-venkov ze dne 23. 9. 2020 byl rozhodnutím žalované ze dne 6. 10. 2020 (prvostupňové rozhodnutí) ode dne 14. 11. 2020 odňat žalobci invalidní důchod. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal námitky ze dne 5. 11. 2020, k nimž přiložil odborné nálezy z ortopedie, chirurgie, ORL, kardiologie i alergologie. O námitkách bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím na základě nového posudku o invaliditě podaného lékařem žalované ze dne 6. 1. 2021.
23. Krajský soud nechal vypracovat **posudek PK MPSV, pracoviště v Brně** ze dne 13. 7. 2021, který byl zaslán žalobci na vědomí. PK MPSV zasedala ve složení předsedkyně

komise a dalšího lékaře z oboru neurologie. Z hlediska podkladů PK MPSV vyžadovala zdravotní dokumentaci praktického lékaře. PK MPSV prostudovala výše uvedenou podkladovou a zdravotní dokumentaci.

24. Z podkladů PK MPSV zjistila, že žalobce je posuzován jako kvalifikovaný instalatér, s praxí svářeče, strojníka, vrátného a školníka. Jedná se u něj o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav způsobený chronickým zánětem slinivky břišní toxonutritivní etiologie s opakovanými recidivami se spoluúčastí syndromu závislosti na alkoholu, hepatopatie toxonutritivní etiologie, dále též s výskytem hypertenze a lumbalgie bez radikulární symptomatologie. Byl posouzen v roce 2012 po akutní atace alkoholické pankreatitidy, kdy byl léčen úspěšně. Samotný zánět slinivky břišní zvládnutelný konzervativní léčbou nesnižuje významněji pracovní schopnost. Lékař LPS OSSZ navýšil hodnocení poklesu pracovní schopnosti o 10 % pro přidružené choroby (žilní nedostatečnost dolních končetin, záchvatovité poruchy srdečního rytmu), kdy posuzovaný byl uznán v I. stupni invalidity. Hodnocení zdravotního stavu bylo nadhodnoceno, protože přidružené onemocnění nemají funkční dopad na pracovní schopnost.
25. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí ze dne 28. 1. 2021 s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XI, oddíl E položka 1 písm. b) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. ve znění platném od 1. 1. 2010. PK MPSV Brno stanoví míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 15 %. Na rozdíl od lékaře LPS OSSZ, PK MPSV volí dolní hranici procentního pásma. Samotné postižení slinivky je hodnoceno na dolní hranici daného procentního pásma. Horní hranice ani polovina pásma nebyla zvolena, protože přidružená onemocnění nemají funkční dopad na pracovní schopnost.
26. Nová prokázaná onemocnění žalobce podle PK MPSV nesnižují pracovní schopnost. Abusus alkoholu je jeho svobodnou volbou a je předpoklad, že při abstinenci dojde ke zlepšení zdravotního stavu stran interních potíží. Zdravotní stav je stabilní, bez prokázaného posudkově významného zhoršení. PK MPSV výslovně konstatovala, že žalobce je na svůj zdravotní stav adaptován. Tento posudkový závěr vycházel ze zjištění zdravotního stavu a jeho funkčních důsledků, o němž nejsou pochybnosti. Mezi doloženými lékařskými nálezy nejsou rozpory, které by se dotýkaly skutečností významných pro posudkový závěr. Zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití posudkových kritérií stanovených v právních předpisech, protože byly objektivizovány všechny skutečnosti, týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr. PK MPSV prostudovala veškeré dostupné lékařské nálezy, použité v průběhu řízení jako doplnění informací o zdravotním stavu a konstatovala, že neobsahují nové skutečnosti posudkově významné pro hodnocení stavu do data vydání napadeného rozhodnutí.
27. Krajský soud nařídil ve věci **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 14. 3. 2022 za účasti žalobce, jeho zástupkyně a zástupkyně žalované. Krajský soud vyslechl přednesy účastníků a konstatoval obsah soudního a správního spisu. Zástupkyně žalobce zdůraznila, že obě rozhodnutí žalované jsou nepřezkoumatelná. Žalobce nebyl

- uvědomen o tom, že jsou shromážděny podklady pro vydání rozhodnutí. Zástupkyně žalované odkázala na písemné vyjádření. Dále provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 13. 7. 2021. Žalobce se k posudku vyjádřil tak, že s jeho závěry nesouhlasí. Konkrétně namítl, že není pacientem MUDr. B., jak se uvádí v posudku PK MPSV. Zástupkyně žalobce předložila soudu popis své pracovní činnosti (potvrzení zaměstnavatele) a navrhla provedení výslechu žalobce.
28. Zástupkyně žalované se ztotožnila se závěry posudku PK MPSV ze dne 13. 7. 2021. Dále krajský soud podrobněji probral námitky proti posudku, zejm. příslušnost k praktickému lékaři MUDr. B. Žalobce sám sdělil, že měnil praktického lékaře v lednu 2021. Vyjasnil, že tato námitka se vztahuje již k období po vydání napadeného rozhodnutí. Zástupkyně žalobce vyložila tuto skutečnost tak, že dokumentuje přístup PK MPSV ke zpracování posudku. Zástupkyně žalované nepovažovala tuto skutečnost za relevantní.
29. Dále zástupkyně žalobce namítla problémy žalobce s těžkou alergickou rýmou následkem operace v nosních dutinách (cysta). Bylo vyjasněno, že lékařské zprávy z ORL k tomuto zdravotnímu postižení byly podkladem předmětného posudku. K posudkovému hodnocení zástupkyně žalované odkázala na souhrnné vyjádření komise, že ostatní zdravotní postižení nesnižují výkonnost organismu.
30. Krajský soud provedl důkaz listinou vystavenou Střední školou strojírenskou a elektrotechnickou Brno, příspěvkovou organizací ze dne 10. 3. 2022 obsahující popis pracovní činnosti žalobce v pracovní pozici vrátného – školníka. Podle názoru žalobce byla jeho náplň pracovní činnosti nedostatečně hodnocena. Dále zpochybnil posudek z hlediska své nepřítomnosti, neboť jej komise k jednání nepozvala, pouze jej uvědomila o tom, že bude posouzen v nepřítomnosti. Zástupkyně žalované měla za to, že PK MPSV dostatečně vyhodnotila zjištěný zdravotní stav včetně profese žalobce, přičemž jeho nepřítomnost při jednání komise není vadou posudku.
31. Krajský soud odročil jednání na neurčito za účelem vypracování doplňujícího posudku PK MPSV. Tázał se posudkové komise zejm. k vyhodnocení podrobnější vlivu zdravotního postižení onemocnění horních cest dýchacích (chronická rýma), a to za účasti žalobce při jednání posudku.
32. Doplňující posudek PK MPSV byl vypracován dne 7. 6. 2022 v tomtéž složení PK MPSV. Komise nejprve jednala dne 25. 4. 2022 bez osobní účasti posuzovaného, kdy přisedícím lékařem byla lékařka z oboru otorinolaryngologie, ale jednání bylo odročeno za účelem pozvání posuzovaného do komise s neurologickou odborností. Žalobce byl jednání PK MPSV přítomen včetně účasti své zástupkyně. Byl vyšetřen přítomnou neuroložkou se závěrem, že nález je bez známek leze centrálního či periferního systému pohybový aparát přiměřený bez dušnosti klidové i námahové. V posudkovém hodnocení PK MPSV uvedla, že PK MPSV ČR Brno znovu prostudovala doloženou zdravotní dokumentaci.
33. K dotazům soudu PK MPSV uvedla následující zdůvodnění. Ohledně vlivu zdravotního postižení (chronická alergická rýma) na celkovou pracovní výkonnost vzhledem k jeho povolání (školník) a objektivně dochovanou pracovní schopnost PK MPSV uvedla, že žalobce byl v roce 2014 operován na ORL (konchoplastika,

septoplastika a antrostomie vlevo pro cystu). Subjektivně je obstrukce nosu hlavně v noci. Jedná se o chronickou rýmu, středně těžkou alergickou a chronickou (laryngitis fumatoria).

34. U posuzovaného se jedná o postižení horních cest dýchacích (alergickou rýmu), která je persistentní nebo intermitentní, se snížením nosní průdušnosti, může být omezení čichových funkcí, bez prokázaných alergických nebo nealergických komorbidit dýchacích cest. Na alergickou rýmu existují účinné kapky do nosu i perorální antihistaminika. Je třeba se vyhnout zjištěným alergenům, což posuzuje ošetřující lékař při vstupní prohlídce. Při jednání PK dle posuzovaného alergenů nebyly zjištěny, posuzovaný byl bez známek dušnosti námahové či klidové, bez známek ucpaného nosu. Žalobce navštěvuje ORL jedenkrát za rok. PK MPSV zdůraznila, že žalobce udává pocit ucpaní nosu hlavně v noci. Práce školníka je na denní směny. Z předloženého popisu pracovní náplně nevyplývá kontakt posuzovaného s jinými než běžnými alergenými. Samostatně by bylo toto postižení hodnocen podle kapitoly X., oddílu A položky 3 přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., v míře poklesu pracovní schopnosti 5 %.
35. PK MPSV dodala, že zapůjčená zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. F. obsahuje propouštěcí zprávu II. interní kliniky ze dne 16. 2. 2022, kde byl hospitalizován pro alkoholický zánět jater. Ani zpráva z kardiologie ze dne 13. 3. 2022 neobsahuje jiné posudkové významné skutečnosti s dopadem na pracovní schopnost žalobce. PK MPSV uzavřela, že k datu vydání napadeného rozhodnutí ani k datu jednání PK MPSV nedošlo u žalobce ke změně zdravotního postižení, které by mělo vliv na pracovní schopnost. PK MPSV trvá na svém posudkovém hodnocení v posudku ze dne 3. 7. 2021.
36. Dne 10. 10. 2022 byly krajskému soudu doručeny námitky žalobce proti doplňujícímu posudku PK MPSV. V nich žalobce zejména uvedl, že doplňující posudek je neurčitý, nejasný a nepřezkoumatelný. Žalobce nebyl vyšetřen v rozporu se závazným pokynem soudu odborným otorinolaryngologem. Konkrétně pak namítl, že nebylo bráno v potaz konkrétní pracovní zařazení žalobce a faktický charakter jeho pracovní činnosti. Dále poukázal na efekt dalších zdravotních postižení (hyperplazie prostaty a stav po kolitidě etiologie CI. difficile). Předmětný posudek je podle žalobce nesprávný a neodpovídá objektivnímu zdravotnímu nálezu.
37. Krajský soud pokračoval v **jednání** dne 11. 10. 2022, a to za účasti žalobce, jeho zástupkyně i zástupkyně žalované. Krajský soud provedl důkaz doplňujícím posudkem PK MPSV ze dne 7. 6. 2022 a dal účastníkům příležitost se k posudku vyjádřit. Zástupkyně žalobce se závěry posudku opět nesouhlasila, a to zejm. z toho důvodu, že žalobce nebyl vyšetřen při jednání komise odborným otorinolaryngologem, ale lékařkou se specializací neurologie. Odkázala na své podání doručené soudu těsně před pokračováním jednání dne 10. 10. 2022. Zástupkyně žalované neměla k doplnění posudku žádné námitky. Žalobce osobně se k věci vyjádřil tak, že ho alergická rýma sice trápí, ale nejvíce se cítí omezen problémy se slinivkou břišní, kterou má zúženou. Popsal též hrozící zdravotní komplikace (cukrovka, onkologické onemocnění). Dále zástupkyně žalobce navrhl, aby byl žalobce znovu důkladně vyšetřen jak specialistou z oboru ORL, tak i lékařem internistou vzhledem ke svému rozhodujícímu zdravotnímu postižení slinivky břišní. Tento důkazní návrh krajský soud po vyjádření

žalované zamítl s odkazem na § 75 odst. 1 s.ř.s. (přezkum rozhodnutí žalované dle skutkového stavu zjištěného k datu jeho vydání). Jelikož další důkazní návrhy účastníci neměli, krajský soud ukončil dokazování. Po vyslechnutí konečných návrhů krajský soud přerušil jednání za účelem vyhlášení rozsudku.

V. Posouzení věci krajským soudem

38. Žaloba **není důvodná**.

39. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.
40. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20, přístupný na www.nssoud.cz). Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz).

41. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srv. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, čj. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz).
42. Krajský soud vyhodnotil zjištěný skutkový stav ve světle relevantní právní úpravy a uplatněných žalobních námitek. V prvé řadě se krajský soud věnoval námitkám procesní povahy. Pokud žalobce namítal, že mu posudek OSSZ Brno-venkov ze dne 23. 9. 2020 nebyl předložen, aby se k němu mohl případně vyjádřit, respektive mu byl chybou správního orgánu zaslán na adresu, na které se již mnoho let nezdržoval, krajský soud uvádí, že ze správního spisu žalované (sic!) vyplývá, že posudek mu byl doručován na adresu B., X, avšak zásilka se vrátila jako s tím, že písemnost byla uložena ode dne 29. 9. 2020 a připravena k vyzvednutí na poště. Poté byla vrácena správnímu orgánu. Dále je ve spisu záznam ze dne 26. 10. 2020, že si žalobce posudek vyzvedl na OSSZ Brno-venkov osobně. Stran adresy, na kterou byl posudek zaslán, je zřejmé, že se jednalo o adresu známou správnímu orgánu z dřívější úřední činnosti. Dle údajů v informačním systému základních registrů (výpis je založen ve spise) měl žalobce na této adrese trvalý pobyt do dne 24. 5. 2018. Při vydání prvostupňového rozhodnutí již byla užita nová adresa trvalého pobytu, tedy B.X , X. Krajský soud z uvedeného usuzuje, že OSSZ Brno-venkov se dopustila při doručování kontrolního posudku ze dne 23. 9. 2020 pochybení, pokud doručovala pouze na adresu známou z úřední činnosti, ale neověřila si, zda jde o platnou doručovací adresu žalobce ve smyslu § 20 odst. 1 správního řádu. Konec konců, i v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná toto pochybení uznala. Zároveň ale nelze dovodit, že by žalobce nebyl s posudkem seznámen, neboť mu byl posudek OSSZ Brno-venkov fyzicky předán později při jeho návštěvě správního orgánu. Pochybení ovšem spočívá především v tom, že mu byl tento posudek doručen až poté, co bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí ve věci (srov. úpravu doručení posudku v ustanovení § 8 odst. 10 zákona č. 582/1991 Sb.).

43. Krajský soud vážil význam tohoto pochybení při doručování posudku ve vztahu k zákonnosti rozhodnutí o věci samé (v tomto případě prvostupňového rozhodnutí), a to ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. Vzhledem k tomu, že se jedná o řízení zahájené ex officio, standardně se další podklady kromě posudku okresní správy sociálního zabezpečení nevyžadují a následuje vydání rozhodnutí meritorního. Krajský soud připomíná rovněž právní úpravu obsaženou v ustanovení § 85a zákona č. 582/1991 Sb., podle něhož v řízení ve věcech důchodového pojištění *se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí*, přičemž zahájení řízení z moci úřední se účastníkům zpravidla neoznamuje. Pochybení žalované (resp. OSSZ Brno-venkov) tedy podle názoru krajského soudu nemělo zásadní dopady do práv žalobce ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s., neboť účinným opravným prostředkem proti závěru o neuznání invalidity a z toho plynoucímu odnětí invalidního důchodu byly tak jako tak pouze námitky, které si žalobce podal a mohl v nich formulovat svůj nesouhlas s kontrolním posudkem OSSZ Brno – venkov. V námitkovém řízení pak byl zpracován nový posudek o invaliditě. Námitka žalobce tedy sice je opodstatněná, ale shledaná procesní vada nemá podle názoru krajského soudu za následek nezákonnost rozhodnutí žalované.
44. Co se týká námítky, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, pokud odkazuje pouze na posudek o invaliditě ze dne 23. 9. 2020, avšak nikde v odůvodnění napadeného rozhodnutí ani v posudku samotném se nelze zjistit, jakými úvahami se správní orgán či posudková lékařka při vydání napadeného rozhodnutí řídili, krajský soud s tímto názorem nesouhlasí. Napadené rozhodnutí žalované je z povahy věci v případě sporu o otázku invalidity založeno na novém posudku o invaliditě. Je tak zcela zřejmé, jakými úvahami se žalovaná v předmětné věci řídila v námitkovém řízení. Pokud podle posudku vypracovaného lékařem žalované ze dne 6. 1. 2021 zanikla invalidita žalobce ke dni 23. 9. 2020, neboť pokles pracovní schopnost žalobce činil pouze 15 %, nemohla žalovaná rozhodnout jinak, než námitky žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí zamítnout a prvostupňové rozhodnutí potvrdit. Krajský soud dodává, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je vyhotoveno v souladu se zákonem a obvyklou správní praxí žalované v obdobných věcech.
45. Další skupina žalobních námitek se váže již na samotnou změnu hodnocení stupně invalidity. Žalobce poukázal na to, že v posudku o invaliditě z roku 2015 (podle něhož byl žalobce uznán invalidním v prvním stupni invalidity) se konstatuje, že pracovní schopnost žalobce se hodnotí ve smyslu kapitoly XI, odd. E, položky 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. (míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15-25 %), za současného užití ust. § 3 odst. 1 dotčené vyhlášky (tzn. zvýšení horní hranice zvolené položky o maximálně možných 10 %). K tomuto zvýšení již při kontrolním posouzení v roce 2020 nedošlo ani ze strany lékaře OSSZ Brno-venkov, ani v námitkovém řízení, což podle názoru žalobce nebylo náležitě zdůvodněno. Nebyla tedy dostatečně odůvodněna a posudkově prokázána změna zdravotního stavu žalobce oproti roku 2012 (prvotní uznání invalidity v I. stupni), potažmo oproti roku 2015 (kontrolní lékařská prohlídka).
46. K předmětné otázce se upínalo dokazování v soudním řízení provedené posudkem PK MPSV ze dne 13. 7. 2021 a dále doplňujícím posudkem PK MPSV ze dne 7. 6. 2022. Krajský soud hodnotil tyto posudky o invaliditě jednotlivě a ve vzájemné

souvislosti, přičemž se zabýval především jejich úplností a přesvědčivostí. Krajský soud předesílá, že co si týká námitek, které žalobce vznesl stran složení PK MPSV, nepovažuje je za způsobilé zpochybnit náležitosti posudků. Předně PK MPSV zasedala prvotně (při jednání dne 13. 7. 2021) ve složení předsedkyně komise a odborné neuroložky. K tomu krajský soud uvádí, že rozhodující zdravotní postižení je sice interního charakteru, ale mj. v diagnostickém souhrnu nelze přehlédnout konstatované lumbalgie a svalové dysbalance. Obsazení odborného neurologa ve složení komise tedy krajský soud nepovažuje za ideální, ale za únosné. Při tvorbě doplňujícího posudku již PK MPSV (a to v souladu se zadáním soudu) musela vystupovat ve stejném složení (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2018, čj. 5 Ads 202/2016-29, přístupný na www.nssoud.cz). Přitom krajský soud upozorňuje na to, že při přípravném jednání komise dne 25. 4. 2022 byla přisedící lékařkou specialista z oboru otorinolaryngologie. Krajský soud má za to, že takováto účast specialisty ORL vzhledem k požadavku soudu na „eventuální vyšetření“ otorinolaryngologem dostahuje. Ve složení komise tedy krajský soud nespatřuje žádnou zásadní nesrovnalost.

47. PK MPSV v obou posudcích dále vycházela z dostupné zdravotnické dokumentace včetně lékařských zpráv předložených žalobcem. Co se týká vyšetření žalobce při jednání PK MPSV, k tomu došlo při druhém jednání za účelem vypracování doplňujícího posudku PK MPSV ze dne 7. 6. 2022. Objektivní závěry tohoto vyšetření žalobce při jednání komise považuje krajský soud za zcela dostačující k doplnění celkového obrazu zdravotního stavu žalobce a jeho dochované pracovní schopnosti.
48. Dále se krajský soud zabýval přesvědčivostí obou posudků. Při prvním jednání ve věci byly ze strany žalobce napadeny nesrovnalosti prvotního posudku týkající se především pasáže o komunikaci s praktickým lékařem žalobce MUDr. B., o němž žalobce tvrdil, že již nebyl v roce 2021 jeho praktickým lékařem. K tomu v doplňujícím posudku bylo uvedeno, že již byla vyžádána zdravotnická dokumentace MUDr. F. To krajský soud považuje rovněž za dostačující odstranění nesrovnalosti v komunikaci s bývalým praktickým lékařem žalobce.
49. Co se týká posudkového hodnocení, není žádná pochybnost ani spor ohledně rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, kterou je chronická pankreatitida s opakovanými akutními exacerbacemi při přetrvávajícím abusu alkoholu (pokračujícím dle doplňujícího posudku i v roce 2022). Rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla kvalifikována podle kapitoly XI., oddílu E položky 1 písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Ohledně ostatních onemocnění PK MPSV již v prvotním posudku souhrnně uvedla, že podstatně nesnižují pracovní schopnost, což v doplňujícím posudku konkretizovala a upřesnila k namítanému vlivu onemocnění alergickou rýmou po prodělaných zákrocích v oblasti nosních dutin (konchoplastika, septoplastika a antrostomie vlevo pro cystu v roce 2014). Podle PK MPSV by postižení nosních dutin a nosohltanu alergickou rýmou mohlo být samostatně hodnoceno poklesem pracovní schopnosti v míře 5%. Krajský soud má za to, že obdobně lze usuzovat též o dalších anamnesticky dokumentovaných chorobách (kolitida, hyperplazie prostaty či lumbalgie bez kořenových symptomů).
50. Samotné hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti bylo ze strany PK MPSV hodnoceno na dolní hranici zvolené položky přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., tedy

v míře 15 %. V tomto ohledu se posudek shoduje s posudkem lékaře žalované z námitkového řízení ze dne 6. 1. 2021. Posudek OSSZ Brno-venkov ze dne 23. 9. 2020 se v tomto ohledu liší pouze v tom, že hodnotil míru poklesu pracovní schopnosti žalobce o 5 % výše. Souhrnně vzato jsou všechny uvedené posudkové závěry v praktickém souladu o tom, že žalobce k datu vypracování posudku OSSZ Brno-venkov v předmětném řízení nebyl již invalidní. Tvrzení žalobce, že měl být – obdobně jako v posudcích z let 2012 a 2015 – aplikován § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., není důvodné. Již posudek lékaře žalované ze dne 6. 1. 2021, jakož i posudky PK MPSV se opírají o určení poklesu pracovní schopnosti na dolní hranici rozmezí zvolené položky přílohy cit. vyhlášky. Z toho plyne, že nebylo možno užít ustanovení § 3 odst. 1 této vyhlášky, kterým lze navýšit pouze horní hranici zvolené položky o maximálně 10 % míry poklesu pracovní schopnosti.

51. Samotná změna zdravotního stavu oproti roku 2012, kdy byl žalobce uznán invalidním, anebo roku 2015, kdy byl žalobce při kontrolní prohlídce opětovně uznán invalidním v I. stupni invalidity, byla ze strany PK MPSV odůvodněna v obou případech posudkovým nadhodnocením zdravotního stavu v posudcích z těchto období. Byla konstatována stabilizace zdravotního stavu a adaptace žalobce na jeho zdravotní postižení. Tento postup je v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů, podle níž může být závěr o posudkovém nadhodnocení důvodem pro snížení či odnětí invalidního důchodu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2003, čj. 4 Ads 19/2003-48, přístupný na www.nssoud.cz).
52. Krajský soud má proto za to, že předložené posudky splňují parametry kladené na ně ustálenou judikaturou správních soudů. Posudkové hodnocení je z hlediska relevantních zdravotních omezení žalobce úplné a z hlediska souladu posudkových závěrů také přesvědčivé.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

53. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud shledal námitky žalobce jako nedůvodné. Ani v soudním řízení nebylo prokázáno, že by žalobce i k datu vydání napadeného rozhodnutí, příp. k datu kontrolní lékařské prohlídky OSSZ Brno-venkov ze dne 23. 9. 2020, byl stále invalidní alespoň v I. stupni invalidity.
54. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud shledal žalobu jako nedůvodnou, a proto ji zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
55. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. (výrok II. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho

zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. října 2022

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce